

Actualiteitsanalyse Beroepscompetentieprofiel Stuurman alle schepen

Opdrachtgever: VTL

ECORYS

Etienne van Nuland
Karel Kans

Rotterdam, 21 september 2009

ECORYS Nederland BV
Postbus 4175
3006 AD Rotterdam
Watermanweg 44
3067 GG Rotterdam

T 010 453 88 00
F 010 453 07 68
E asb@ecorys.com
W www.ecorys.nl
K.v.K. nr. 24316726

ECORYS Arbeid & Sociaal Beleid
T 010 453 88 05
F 010 453 88 34

1 Actualisatie BCP's

In opdracht van VTL heeft ECORYS voor 37 beroepscompetentieprofielen (bcp's) een actualiteitsanalyse uitgevoerd. Het gaat om 37 bcp's uit 8 verschillende branches. Voor 5 thema's is nagegaan of zich ontwikkelingen hebben voorgedaan die een aanpassing van het bcp noodzakelijk maken. De thema's zijn:

- Wet- en regelgeving.
- Arbeidsmarkt.
- Technologie.
- Bedrijfsorganisatorische of bedrijfseconomische ontwikkelingen.
- Internationale ontwikkelingen.

Onderzoeksaanpak

De actualiteitsanalyse is in twee stappen uitgevoerd:

- Desk research waarin openbare bronnen zijn geraadpleegd, zoals informatie van nationale en internationale sectororganisaties (werkgevers- en werknemersverenigingen), wet- en regelgeving en branchespecifieke arbeidsmarktonderzoek.
- Rondetafelbijeenkomsten waarin de uitkomsten van het desk research is voorgelegd aan experts en eventueel aan gevuld. Alle geïnventariseerde ontwikkelingen zijn getoetst op relevantie (is er inhoudelijk de noodzaak het bcp aan te passen) en op representativiteit (in hoeverre doet de gesignaleerde ontwikkeling zich in de gehele sector voor).

De rondetafelbijeenkomsten zijn begeleid door Etienne van Nuland en Karel Kans, die ook de desk research hebben uitgevoerd. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de voor deze sector benaderde partijen en de deelnemers.

Tabel 1.1 Overzicht rondetafelbijeenkomsten

Sector	BCP's	Benaderde partijen	Deelnemers
Nautisch – koopvaardij en waterbouw	Stuurman alle schepen	KVNR, Ministerie V en W, VBKO	Dhr. E Donkersloot, Ministerie V en W Dhr. A Woudenberg, VTL

Tabel 1.2 Overzicht van geïnventariseerde ontwikkelingen, de relevantie en representativiteit ervan en eventuele gevolgen voor het BCP per toetsingscriterium en go/ no go beslissing

Toetsingscriteria	Ontwikkelingen / trends / innovaties	Relevant	Representativiteit	Gevolg voor BCP Ja / nee
Wet- en regelgeving	1. Door regelmatig veranderende internationale wetgeving op het gebied van milieu, veiligheid en arbeidsomstandigheden is het van belang om op de hoogte te blijven van Europese, Nederlandse en IMO/ILO wet- en regelgeving. Recente resoluties van het IMO over piraterij uit 2005 en 2007, een richtlijn met betrekking tot Port State Control uit 2005, de International Ship and Port Facility Security Code (ISPS Code) uit juli 2004 en circulaires over standards of training, certification, and watchkeeping (STCW) zijn hier voorbeelden van.	Nee	Hoog	Nee
Arbeidsmarkt	2. Er is nog altijd sprake van krapte op de arbeidsmarkt wat betreft gekwalificeerd en vaarbevoegd Nederlands personeel. Er is onvoldoende instroom van Nederlandse beroepsbeoefenaars vanuit Nederlandse opleidingen, ondanks inspanningen van stakeholders in de sector als KNVR en NML. Onderwijsinstellingen en rederijen leiden in landen waar meer aanbod van leerlingen is (bijvoorbeeld in de Filipijnen en China) leerlingen op tot gekwalificeerd personeel om zo aanbod op het vereiste niveau te creëren.	Nee	Laag	Nee

Toetsingscriteria	Ontwikkelingen / trends / innovaties	Relevant	Representativiteit	Gevolg voor BCP Ja / nee
	3. Leerlingen zien zichzelf gemiddeld zes jaar werken in een varende functie, om daarna voor een walfunctie te opteren, zo blijkt uit onderzoek van het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Slechts enkele leerlingen zijn van plan om langer dan tien jaar in een varende functie te blijven werken. Door de trend dat leerlingen steeds minder een lange carrière in een varend beroep ambiëren en steeds minder bereid zijn om zes maanden aaneengesloten van huis te zijn, gaan meer leerlingen zich richten op de waterbouw.	Nee	Laag	Nee
	4. Rederijen gaan in toenemende mate een inspanningsverplichting aan met het varend personeel waarbij wordt afgesproken dat na verloop van tijd een walfunctie wordt aangeboden aan de werknemer.	Nee	Laag	Nee
Technologie	5. Technologische veranderingen zijn met name milieugerelateerd, met betrekking op bijvoorbeeld uitstoot van CO2 en uitstoot in de haven (gebruik van walstroom in plaats van aan boord gegenereerde stroom). Grootschalige technologische veranderingen die van invloed zijn op het BCP, bijvoorbeeld in het machinepark van zeeschepen, vinden plaats over een lange periode. Dit type veranderingen die voor het BCP relevant zouden zijn, zijn daardoor ruim voordat ze gemeengoed zijn in de sector reeds zichtbaar.	Nee	Laag	Nee
	6. In short sea shipping is er een trend naar ondersteuning bij het onderhoud van de machinerie vanaf de wal. Personeel in de machinekamer moeten de oorzaak van een probleem kunnen blijven constateren, maar kunnen bij de oplossing ervan in toenemende mate ondersteuning krijgen.	Nee	Laag	Nee

Toetsingscriteria	Ontwikkelingen / trends / innovaties	Relevant	Representativiteit	Gevolg voor BCP Ja / nee
Bedrijfsorganisatorisch en bedrijfseconomisch	7. Mogelijkerwijs worden in de toekomst meerdere functies in de koopvaardij verenigd in een persoon. Bedrijfsorganisatorische veranderingen zijn doorgaans veranderingen door de rederij die erop zijn gericht om schepen nog efficiënter te managen.	Nee	Laag	Nee
	8. Crew management en onderhoud van schepen wordt omwille van efficiëntie door veel rederijen uitbesteed aan derden. Dit is een trend die reeds geruime tijd zichtbaar is. Ook is er de ontwikkeling dat steeds minder mensen aan boord regulier onderhoud uitvoeren en dat het onderhoudsprogramma van een schip aan een specialistisch bedrijf wat wereldwijd opereert, wordt uitbesteed.	Nee	Laag	Nee
Internationale ontwikkelingen	9. Internationale ontwikkelingen in wet- en regelgeving hebben vaak hun oorsprong bij de International Maritime Organization (IMO) (zie trend 1)	Nee	Hoog	Nee
Go / no go beslissing over verdere verdiepende analyse:				Go / no go

Advies go/no go: Geen van de geïnventariseerde trends en ontwikkelingen heeft een gevolg voor het BCP. Het advies is dan ook om het BCP niet aan een verdere verdiepende analyse te onderwerpen.

Relevantie: bij relevantie gaat het erom te bepalen of er op basis van de geconstateerde trend of innovatie een inhoudelijk noodzaak is om de kerntaak, kernopgave of beroepscompetentie te wijzigen.

Representativiteit: bij representativiteit gaat het erom te bepalen in welke mate de geconstateerde trend of innovatie zich in de sector of het beroep voordoet en in hoeverre een verandering van het BCP gerechtvaardigd is. Immers, een (technologische) innovatie kan ingrijpende gevolgen hebben voor een beroep, maar wanneer de innovatie zich beperkt tot een klein aantal bedrijven, dan is voorzichtigheid met aanpassing van het BCP op zijn plaats.